

FARKLI KÖPEK IRKLARINDA BAZI REPRODÜKTİF PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

M. Çevik*

P. B. Tuncer**

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Dölerme ve Sun'i Tohumlama Anabilim Dalı, Samsun

** Lalahan Hayvancılık Araştırma Enstitüsü, Ankara

Bu araştırma orijinal ırk özelliklerine sahip farklı köpek ırklarında aynı bakım ve besleme şartlarında bazı reproduktif parametrelerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gemlik Askeri Veteriner Okulu ve Eğitim Merkez Komutanlığına ait 35 adet Alman Çoban (AÇ), 4 adet Türk Çoban (TÇ), 8 adet Malinois, 8 adet Labrador, 6 adet Pointer ve 2 adet Doberman ırklarından olmak üzere 6 farklı ırktan toplam 63 adet dişi köpek incelemeye alınmıştır.

Köpeklere tek tip bakım ve besleme programı uygulanmış olup, besleme programı olarak birey başına günlük yaklaşık 550-600 gram pelet damızlık yemi verilmiştir. Çalışma süresince dişilerin östrus sikluslarının düzenli olarak takipleri yapılmış ve proöstrus kanama süreleri tespit edilmiştir. Dişilerin optimum çiftleşme zamanlarını belirlemek amacıyla siklusun 7. gününden 15. güne kadar bütün dişiler günde iki defa kontrol edilmiş ve erkeği kabul edilen gün yönünden değerlendirme yapılmıştır. Çiftleştirmeler özel çiftleştirme kafeslerinde yapılmış, dişiler ve erkekler bu aşamada libido seksüalis yönünden 1'den 10'a kadar derecelendirilmiş ve akabinde toplam çiftleşme süreleri kaydedilmiştir. Köpeklerde gebelik süreleri ve toplam doğan yavru sayıları da saptanmıştır.

Köpeklerdeki toplam proöstrus kanaması süreleri (gün) AÇ 19.8 ± 1.84 , TÇ 19.5 ± 3.56 , Malinois 18.45 ± 1.29 , Labrador 19 ± 2.5 , Doberman 18.83 ± 2.63 ve Pointer 18.42 ± 1.39 olarak saptanırken, tür bazında değerlendirildiğinde köpeklerde ortalama proöstrus kanaması süresi 19.24 ± 2.07 gün olarak saptanmıştır.

Toplam 63 köpekte yapılan araştırmada siklusun 9. gününde erkeği kabul %64.06, 10. gününde %14.06, 11. gününde %15.62, 12. gününde %4.68 ve 13. gününde %1.56 olarak tespit edilmiştir. Dişilerde libido seksüalis AÇ, TÇ, Malinois, Labrador, Pointer ve Dobermanda sırasıyla 8.33 ± 0.92 , 8.37 ± 0.85 , 8.42 ± 0.73 , 8.57 ± 0.82 , 8.61 ± 0.77 ve 8.50 ± 0.70 , erkeklerde aynı ırk sıralamasıyla 8.15 ± 1.19 , 8.37 ± 0.47 , 9.28 ± 0.48 , 7.53 ± 0.84 , 8.02 ± 1.39 ve 9.25 ± 0.35 olarak saptanmıştır. Bunun yanısıra toplam çiftleşme süreleri (dakika) ise ırklara göre sırasıyla 13.68 ± 3.93 , 11.06 ± 2.65 , 13.19 ± 1.63 , 13.87 ± 1.54 , 11.20 ± 2.54 ve 15.06 ± 3.79 olarak kaydedilmiştir.

Gebelik süreleri (gün) ve toplam yavru sayısı (adet) açısından yapılan değerlendirmelere göre ise AÇ, TÇ, Malinois, Labrador, Pointer ve Doberman'da sırasıyla gebelik süreleri 60.14 ± 1.69 , 64.00 ± 1.41 , 59.28 ± 1.49 , 60.00 ± 1.15 , 61.00 ± 1.41 ve 60.50 ± 0.70 bulunurken, toplam yavru sayıları ise sırasıyla 6.10 ± 1.89 , 2.50 ± 2.12 , 7.71 ± 1.88 , 8.85 ± 1.57 , 6.75 ± 2.21 ve 3.00 ± 2.82 olarak tespit edilmiştir.

Araştırma verileri tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile değerlendirilmiş ve değerlendirme sonucunda toplam yavru sayıları açısından gruplar arası fark önemli bulunmuştur ($p < 0.05$). Gebelik süreleri açısından yapılan değerlendirmede ise gruplararası önemli bir farklılık gözlemlenmemiş ($p > 0.05$), sadece TÇ'larda bir farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Köpek, ırk, östrus, çiftleştirme, gebelik